

P

R

E

S

K

N

JAN 2. XI 1985.

prosinac
1985 **br. 24**

još 7 mjeseci do
BALLCONA

riječ urednice

Da ste mi zdravo dragi prijatelji!

Evo nas opet zajedno, ovog puta sa smanjenim brojem stranica i prikladnim formatičem. Međutim, od kvalitete ne odustajemo. Stara je priča o razlozima smanjenja strana, ali je nova o promjeni formata, pa ćemo objasniti ovaj „format dopisnice“. Naime, po našem mišljenju on je najpogodniji za slanje poštom našim vanjskim članovima, koje ujedno molimo da nam jave ako su promijenili adresu. Svim članovima upućujemo poziv da sudjeluju u kreiranju PARSEKA. Šaljite radove, kritike, ilustracije...

Od prethnog broja prošla su tri godišnja doba, stoga ćemo izložiti neke od događaja koji su bili prekriveni PARSEKOVOM šutnjom: Talijanska izložba stripa i fantastike u Zagrebu, YUKON u Skopju, FESF u Beogradu. U nekim marginalnim rubrikama dnevnog tiska zacijelo ste primijetili (već prije nekoliko mjeseci) vijest o pojavi NLO-a u našim krajevima (?). Tko bi sva zbivanja i nabrojio, ali zato očekujemo povratne informacije — što je ova redakcija i usvojila kao princip rada.

Srdačno vaša urednica

Dubravka

Pisma šaljite na adresu: Dubravka Krajnović, Brkovića 52, Orešje, Samobor 41430.

s a d r ž a j

Naslovna strana — ilustracija:

Antun Janković

3. str.

Izvještaj sa skupštine ..... Armanda Sabljak

4. str.

André Ruellan: Dokaz
..... Ksenija Jovanović
Dragoslav Andrić: Svaštara

5. str.

FESF '85: Neven Antičević

6. str.

Izložba talijanske SF i F ilustracije ..... Darije Đokić
BALLCON ..... Krsto Mažuranić

7. str.

Poziv za nominaciju
..... Darije Đokić
Kotizacija za SFERAKON '86

glavna i odgovorna urednica:

Dubravka Krajnović
lektor: Krsto Mažuranić
štampa: Ured za prijepis i umnožavanje, Zagreb, Jurišićeva 1a
tiraž: 300

PARSEK je periodična nekomercijalna publikacija SFere, kluba prijatelja znanstvene beletristike i fantastike, Zagreb. Uređuje redakcijski kolegij članova kluba. Adresa: SFera, Ivanićgradska 41a, 41000 Zagreb. Telefon: (041) 217-122. Rukopise ne vraćamo i ne plaćamo. Stav redakcije nije nužno identičan stavu autora objavljenih priloga. Zabrano preštampavanje i umnožavanje bez dozvole SFere. Samo za internu upotrebu.

IZVJEŠTAJ SA SKUPŠTINE KLUBA „SFera“

Dana 10. 12. 1985. održana je redovita skupština kluba „SFera“ koju je otvorio i vodio predsjednik Ivica Posavec. Dnevni red sadrži slijedeće točke:

1. Izvještaj o radu u protekloj godini
2. Financijski izvještaj
3. Izbor novog člana predsjedništva
4. Novi statut
5. Prijedlog nove članarine
6. Izvještaj o pripremama za BALLCON (EUROCON '86)
7. Pripreme za SFERAKON '86 (uz 10 godišnjicu postojanja kluba)
8. Izvještaj inventarne komisije
9. Razno

Izvještaj o radu u protekloj godini podnio je tajnik kluba Krešimir Ljubić. U ovom je razdoblju „SFera“ ostvarila većinu svojih planova, a neki su od članova pojedinačno vrlo aktivno djelovali (objavljene su njihove priče, recenzije, razni prilozi; postavljene su izložbe SF slika i ilustracija i dr.). U okviru rada sekcije tribina održano je više znanstvenih predavanja, od kojih su to u zadnjem tromjesečju: „Život i smrt zvijezda“ – Darije Đokić, „Kako ne pisati SF“ – Darije Đokić, „Umjetna inteligencija i raspoznavanje uzoraka računara 6. generacije“ – dr. S. Ribarić.

Za novog člana predsjedništva kluba izabran je Davorin Debeljak umjesto Igora Mrkoci.

Prerastanje „SFere“ u društvenu organizaciju (čime se djelokrug rada proširuje na Zagrebačku zajednicu općina) zahtjeva izmjenu u amblemu kluba koji u sebi ne sadrži nikakvo socijalističko obilježje. Nakon poduže diskusije i mnoštva prijedloga, većinom glasova usvojeno je rješenje da se u donji lijevi dio klepsidre, na sjecište meridijana ucrtta zvijezda petokraka. Također će slova u amblemu zbog jednostavnijeg tiska biti puna. Za službene predstavnike „SFere“ u procesu registracije kao DO izabrani su Ivica Posavec i Krešimir Ljubić.

Izglasana je nova članarina: 1.500 dinara plus 300 dinara upisnine za nove članove ili pri gubitku iskaznice.

Krsto Mažuranić podnio je izvještaj o tome što je učinjeno oko priprema za BALLCON (EUROCON '86). Prijave iz inozemstva već stižu, a na domaćem terenu mnoge su stvari pokrenute, ali još ništa definitivno nije sređeno kao npr. još nije potpisan ugovor sa Koncertnom dvoranom „Lisinski“, miruju poslovi oko štampe i reklame; sa filmovima se čeka na suradnju i pomoć raznih kulturnih ustanova, sponzora još nema (treba pričekati '86), „Generalturist“ obavlja svoj dio posla.

Klub broji 203 člana. Dužnost svakog člana kluba je da normira priču i roman za nagradu „SFera“.

Idejno rješenje plakata za SFERAKON i BALLCON dat će Igor Kordej.

Hrvoje Prčić (naš službeni predstavnik na ovogodišnjem YUCONU u Skopju) informirao je o namjeri Zorana Živkovića da financira izlaženje domaćeg SF fanzina, te nestrpljivo očekuje priloge (koji se plaćaju).

Skupština je produžila mandat Predsjedništva u sastavu:

1. Predsjednik: Ivica Posavec
2. Potpredsjednik: Krešimir Ljubić
3. Tajnik: Krešo Risek
4. Urednica PARSEKA: Dubravka Krajnović
5. Blagajnik: Dragoslav Božić
6. Bibliotekar: Igor Mrkoci
7. Član: Boris Marini

André Ruellan: Dokaz (La preuve)

Nisam imao nameru da je ubijem. Ali vi znate kako to ide: reč po reč, pa onda šamar, glava na betonu, sekira, testera, peć.

Teško su shvatili da sam je pojeo, a još teže da sam pripremio i sos. Ali kako drukčije da sakrijem leš od šezdeset kilograma i kako da ga progutam onako nasuvo, kao neku čurku?

Nezgodna je bila u tome što je to potrajalo tri meseca, a svakodnevni jelovnik mi je bio suviše bogat masnoćama. Otkrili su zločin zbog mog holesterola.

„Četiri grama“, rekoše „to je suviše. Gde je vaša žena?“

Sad sam i ja bio i kuvan i pečen.

Holesterol, to vam je pravi neprijatelj.

Science Fiction I, Denoël 1984.
S francuskog prevela Ksenija Jovanović

André Ruellan: jedan je od najvećih savremenih francuskih SF pisaca koji pored SF-a piše i kriminalne romane. Dobitnik je nagrade za crni humor 1963. Ove godine je dobio Grand Prix de la Science Fiction française u kategoriji romana za delo pod nazivom „Mémo“. Do sada sam objavila prevode dve njegove izvrsne priče u „Galaksiji“.

Do sledećeg javljanja, Ksenija Jovanović

Dragoslav Andrić: „Svaštara“ – Udžbenik nonsensa

„Ukoliko ste ubedeđeni da na Marsu nema života, vjerujete li da na njemu ima, trenutno smrti? Ako je tako, smatrate li da se tamo smrt sama reproducira, odnosno da smrt umire? Ili da odumire.“

NAUČNA FANTASTIKA

Smetlišta vremena	Usisivač mozgovia
Pad Maderoida	Galaksija bb
Ljudi bez tri dimenzije	Vremenska okretnica
Svemir u paučini	Prerušeni atom
I SOS volpemer V	Obavezan pravac za Svemir
Kosmički kleptomani	Doktor Mrtvago
Kurcšlus svetlosne godine	Vreme pod ključem
Operacija Pravičan konkurs	Do posljednjeg straha

Dragoslav Andrić: rođen 1923., poznati prevodilac (francuski, engleski, ruski, njemački, holandski), pjesnik, humorist, dramaturg, leksikograf i šahovski majstor.

Izgubljeni u Svemiru

Boris Letinić, Nenad Patrun, Dario Barbalić, Aleksandar B. Nedeljković i Miroslav Baga-rić su promjenili adresu a nisu javili novu, pa nam se pošta vraća. Pomozite nam da ih nađemo!

FESF '85

Impozantno zdanje Narodne Biblioteke Srbije ugostilo je od 5. do 13. travnja 1985. Festival naučne fantastike ili FESF koji su priredili Zoran Živković i Žika Bogdanović, samostalni izdavači i ljubitelji znanstvene fantastike iz Beograda. Posao koji su obavili, zajedno sa brojnim suradnicima zaista zadivljuje; na tri nivoa pred vama se prostiru knjige, slike, poster, omoti ploča, marke i kipovi za čije je razgledavanje potrebno odvojiti koji sat ili više. Tehnički savršeno opremljena cijela izložba se doima kao projekat u kojeg je uloženo mnogo truda i novaca, pogotovo ako se uzme u obzir i stotinjak strana debeli katalog tiskan u 1500 primjeraka u koji su ukomponirani tekstovi priređivača izložbe i niz podataka o izloženim djelima. Za razliku od rasplintane, bezidejne Fantazije, koja se izgubila u prostranom Cankarjevom domu, Sferakona sa svojom kaotičnom neobaveznošću, FESF djeluje vrlo akademski, tu se nitko glasno ne smije, ljudi se šecu tiho između eksponata, ne stvaraju se skupine žučljivih fanova, jedino prije filmskih projekcija nastaje manja gužva oko vrata u borbi za zauzimanje boljih mjesta pred video ekranom, no redari biblioteke to začas sređuju. Zaista uzorna atmosfera za biblioteku, ali ne i za druženje. FESF stoga predstavlja samo izložbu, ali ne i festival, jer to podrazumijeva ipak nešto više. Uz samo tri tribine u devet dana FESF se ne može pohvaliti niti programskom ispunjenošću, bogat program filmova nije dovoljan, kad znanstvena fantastika obiluje zanimljivim temama, a predavanja su posvećena literaturi, ilustraciji i ekologiji u SF-u. Dok je literarni dio izložbe, pogotovo onaj dio sa sekundarnom literaturom, inteligentno prezentiran u tri bloka (inozemna, domaća i stručna literatura), vizuelni dio izložbe nešto je slabije koncipiran.

Izložba stripa nije zašla dublje od nekoliko panoa sa poznatim licima američkih heroja, te desetak albuma francuskog stripa izabranog bez neke niti vodilje. Potpuno su izostali brojni svjetski autori SF stripa, kao da i ne postoje. Razloge tome možda treba tražiti u tome što je taj dio privatnih biblioteka priređivača (od kojih se sastoji cijela izložba) nešto slabije popunjen. Neke sitnice u atribuciji pojedinih ilustracija (tako su na primjer poznati Whelanov cover za roman „Gate of Ivrel“ C.J. Cherryh i još poznatiji „Crv sa Dune“ Johna Schoenherra iz njegovog slavnog portfolija „Dune“ proglašeni djelima nekog Stevena Eislera, za koga otkrivajući svoje nepoznavanje umjetnosti, moram reći da nikada nisam čuo ali to je očito moja greška) ne kvare bitno umjetnički dojam, ali govore o stručnosti onih koji su izložbu postavljali. Možda je pogrešno pripisana ilustracija Tony Roberta na strani 112 kataloga, ili naopačke obješena Pahekova ilustracija još jedan pokazatelj da je nemoguće napraviti ovako veliku izložbu, a da se ne pogriješi. A možda i nije. Prije nego što završno pohvalim ovu izložbu koja je svakako doprinijela daljnjoj popularizaciji SF-a kod nas, želim istaći da nisam listao katalog tražeći greške („Gremlins go home“ od Dicksona je kolaboracija sa Ben Bovom!), ali jedna stvar mi je pala u oči. Sve knjige koje su izložene zavedene su u katalog sa datumom i gradom u kojem su izdane. Ti podaci se odnose na onaj primjerak koji je izložen, a ne na roman ili zbirku kada je i od koga stvarno izdan u prvom izdanju, pa zato izgleda da je Jack Vance 1979. godine napisao šest romana, ali možda to i nije tako važno. A možda i je, kad je u pitanju jedna biblioteka. U svakom slučaju FESF se isplatio vidjeti i jako me zanima što će priređivači ponuditi nam godine '86.

Neven Antičević

VIVIANI PONOVO U ZAGREBU – IZLOŽBA TALIJANSKE SF I F ILUSTRACIJE

Gianfranco Viviani, počasni gost SFerakona 84, vlasnik i direktor izdavačke kuće Nord iz Milana, najveće specijalizirane za SF u Evropi i slijedeći predsjednik World SF-a ponovo je boravio u Zagrebu. Učinio je to u velikom stilu. Vozeći vlastiti kamionet dovukao je sa sobom najreprezentativniju izložbu SF i F ilustracije ikada postavljenu u našoj zemlji. Preko 150 originala najpoznatijih talijanskih ilustratora srednje i nove generacije bilo je izloženo dijelom u Galeriji SC a dijelom u Tehničkom muzeju.

Izložba je otvorena 17.10.1985. kratkom promocijom vrlo kvalitetnom knjigom o talijanskoj ilustraciji koja sadrži manji dio materijala koji je bio prikazan. Ta se izuzetna knjiga može nabaviti i kod nas po cijeni proizvodnje od 2.500 din. Večer je nastavljena u Tehničkom muzeju gdje je suorganizator održao u planetariju interesantno astronomsko predavanje koje je, međutim, bilo duljinom sasvim neprimjereno prilici.

Na kraju programa održano je predavanje sa diskusijom na kojem je, osim Viviania, učestvovao i Karel Thole, doajen evropske sf i f ilustracije. Ovaj izuzetni umjetnik bio je zastupljen na izložbi sa dvadesetak djela iz kojih se mogao vidjeti njegov vlastiti, osoben, jedinstven i lako prepoznatljiv stil koji stvara ilustracije koje, za razliku od nekih drugih talijanskih autora, ne duguju nikome ništa. Dapače, za Tholea se može reći da je osnivač svoje vlastite škole. Uprkos tome, ovaj sedamdesetogodišnjak sebe skromno naziva obrtnikom, a da li je njegov rad umjetnost, kaže, reći će vrijeme.

Na ovaj je način, po mom mišljenju, na najbolji je način započela zagrebačka SF sezona 85/86. Oni koji nisu došli na izložbu mogu samo žaliti.

Darije Đokić

BALLCON

Trst 1977, Grenoble 1974, Poznan 1976, Bruxelles 1978, Stresa 1980, Mönchengladbach 1982, Ljubljana 1983, Brighton 1984... i konačno, slijedeća Evropska sf-konvencija (Eurocon): Zagreb 1986.

Uzmite loptu (ball!), bilo kakvu, i dođite na Ballcon u Zagrebu, pa se 10. do 13. srpnja 1986. pridružite velikoj fešti kojoj su se već najavili ljudi iz 19 zemalja. Vrlo zanimljivi ljudi: David Langford i Charles Brown i Judy Blish i Dr Franz Rottensteiner i Foorest Ackerman... i tko bi ih sve nabrojao.

Bit će filmova (između ostalog i svjetska retrospektiva sf-crtiča), kazališta, ludih igara oko bazena, izložbi svih vrsta, kompjutera, sajam knjiga, maškarada...

(Smislite sf-kostim ili masku, maskirajte se. Nek' je bal kad je Ball! Ako mogu Englezi, Talijani, Nizozemci, možemo valjda i mi, zar ne? Uostalom, SFerakdn je u veljači — fašnik! — pa već tu isprobajte kako to izgleda.)

I što je također vrlo važno, većina članova SFere NE MORA platiti onih 25 dolara koliko sada košta kotizacija. No, o tome na drugome mjestu u Parseku.

Kad je već Ballcon naš, SFerin, i kad je već badava, red je i da pomognete i steknete vječnu slavu.

Ovo je poziv upomoć.

Nemoguće je organizirati veću sf-konvenciju bez pomoći mnogobrojnih dobrovoljaca. Tako je to svagdje u svijetu. Poslova ima mnogo, a svi su sitni i zabavni: nacrtati kartu Evrope; ispisati točke programa na papiriće; adresirati koverta (no, ovaj je manje zabavan, ali je jako važan); itd.

Osjetite radost amaterskog stvaranja, a poslije se hvalite da ste sudjelovali u rađanju Ballcona: javite se pismom ili dođite u SFeru i ponudite svoju pomoć!

Krsto Mažuranić

Primili smo od —

GEA — društvo za znanstvenu fantastiku, Osijek, Vijenac 6. SUK 129

— obavijest da su u okviru njihove redovne djelatnosti, u terminu od 15—25. 10. 1985. u sklopu mjeseca knjige, postavili izložbu „SF u literaturi, stripu i filmu“. Izložba je bila postavljena u prostorijama gradske knjižnice i naišla je na dobar prijem kod publike.

„SFera“ 85 – POZIV ZA NOMINACIJU

Kao što je već poznato, Februar 1986. održati će se tradicionalni SFerakon, najznačajnija jugoslavenska fanovska manifestacija te vrste. Na njoj će, u toku svečane sjednice biti dodjeljene nagrade „SFera“. Početkom Januara 1986. god. Komisija za dodjelu nagrade započet će s radom. Nagrade se dodjeljuju u kategorijama „priča“, „roman“ i „životno djelo“ naravno ako ima kandidata koji kvalitetom dolaze u obzir za ovo priznanje. Kategorije „priča“ i „roman“ obuhvaćaju djela domaćih autora koja su se objavila u kalendar-skoj godini 85. Kako bi se olakšao rad Komisiji pozivamo sve i svakoga da svojim nominacijama olakšaju rad Komisiji. Svrha je nominacije da olakša rad članovima Komisije ukazujući im na djela koja, po mišljenju nominatora, zaslužuju posebnu pažnju svojom kvalitetom. To znači, pošaljite naslov priče za koju mislite da je zaslužila „SFeru“. S obzirom da mnoge jugoslavenske novine i časopisi povremeno objavljuju priče domaćih autora, i to na svim jezicima naroda i narodnosti naše zemlje, nemoguće je članovima Komisije uzeti u obzir sve što se pojavilo ukoliko oni čitatelji koji su na takvo djelo naišli ne podnesu nominaciju. Priča koju nominirate, ako se već ne nalazi na papiru kojeg od člana komisije, ravnopravno ulazi u razmatranje. Pozivajući vas još jednom da se na ovaj način pridružite radu na dodjeli nagrade „SFera“, unaprijed vam se zahvaljujemo na suradnji.

Darije Đokić

KOTIZACIJA ZA SFERACON '86

Trodnevna kotizacija za ne-članove iznosi 2.000 din. a jednodnevna 1.000 din.

Ako se netko učlanjuje u SFeru, trodnevna kotizacija iznosi 1.200 din.

Članovi SFere iz 84. i 85. ukoliko članarinu za 86. godinu uplate prije 31.1.1986. SFERACONU i BALLCONU prisustvuju besplatno!

Članovi SFere iz 84. i 85. ukoliko članarinu za 86. godinu uplate poslije 31.1.1986. kotizaciju plaćaju 500 din.

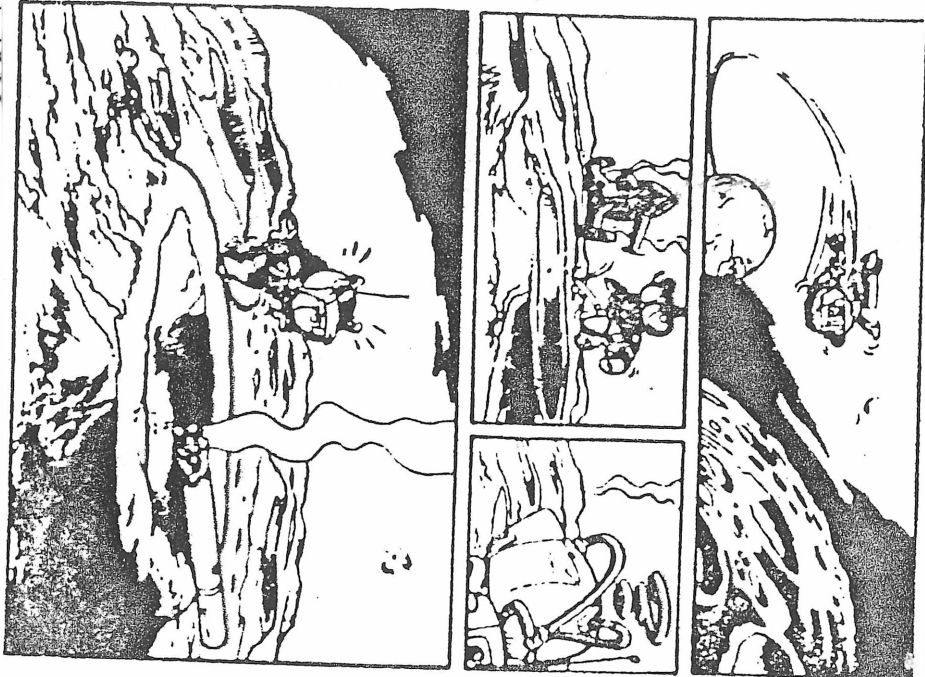
Članovi SFere iz 85. i 86. kotizaciju plaćaju 1.000 din.

Klub je, kao i prošle godine, predložio suradnju osnovnim školama na području općine Peščenica. Ove godine djeca osnovnih škola slikaju i pišu na tri teme: 1) Čovjek i svemir, 2) Sport u budućnosti (uz Univerzijadu), i 3) Svijet mašte i bajki. Prošle godine smo vrlo uspješno surađivali i naišli na razumijevanje. Svi likovni radovi bit će izloženi kao kolektivna izložba u okviru SFERAKONA 86, literarni će biti objavljeni u PARSEKU, a imena nagrađenih u SIRIUSU. Tri najbolja rada u svakoj od tema bit će nagrađena knjigom, diplomom kluba i pravom prisustvovanja SFERACONU 86.

Dragi članovi, naš klub SFera posjeduje biblioteku. U njoj ima knjiga na domaćem te na stranim jezicima (engleski, njemački, talijanski). Članovi kluba mogu posuditi knjige utorkom u klubu od 18–19,30 sati, ili poštom ako su izvan Zagreba. Za posuđivanje knjiga poštom naznačite puno ime i prezime autora i djela koje želite posuditi. Klub šalje knjigu poštom i plaća poštarinu samo u tom smjeru. (Poštarinu natrag u SFeru plaćate sami). Ukoliko navedeno djelo nije u biblioteci, člana stavljamo na listu čekanja, pa će knjigu primiti čim se ona pojavi u biblioteci. Rok za vraćanje prevedenih djela je mjesec dana, a dva mjeseca za knjige na stranom jeziku.

S poštovanjem vaš bibliotekar

© 1982 by Rolf Kauka / Erich Pabel Verlag

SFera

IVANIĆGRADSKA 41A
41000 ZAGREB